

BINNENLANDSE VEILIGHEIDSDIENST

's-Gravenhage, 28 September 1950.

No.: 93356.

Bijlage: 1.

Betr.: Overzicht no. 8.

Hierbij heb ik de eer U een exemplaar aan te bieden van Overzicht No. 8 van mijn Dienst, afgesloten per 15 September 1950.

HET HOOFD VAN DE DIENST.
Namens deze,

J. G. Crabbendam.

Aan: Alle Politieverbindingen.

BINNENLANDSE VEILIGHEIDSDIENST

Maandoverzicht No. 8 - 1950

I N H O U D

I	Communisme Internationaal	blz.	1
II	Activiteit van de C.P.N. en haar hulporganisaties	"	7
III	Andere groeperingen	"	13
IV	Indonesië	"	17
V	Overzicht der stakingen in de maand Augustus 1950	"	19

INDEX a

De "Pravda" over de inzameling van handtekeningen voor de "Oproep van Stockholm".	blz.	1
Het daadwerkelijk deelnemen aan de Stockholm-actie begon in de Sowjet-Unie eerst op 30 Juni 1950.	"	1
350.000 handtekeningen in Nederland voor verbod van de atoombom.	en "	1 2
Brochures van C.P.N. en E.V.C. inzake Korea	"	2
Het falen van de anti-wapenlossingscampagne der communisten in West-Europa leidde tot agitatie op ander terrein.	"	3
Vergelijking van de situatie in Korea met een mogelijke ontwikkeling van de toestand in West-Duitsland door C.P.N.- en E.V.C.-woordvoerders.	"	3
Protesten tegen de Stalinistische vredesopvattingen; waarschuwing van de Wereldraad der Kerken.	en "	3 4
Critiek uit Joegoslavië op de agressieve houding van het Kremlin onder het mom van de Stockholm-campagne.	"	4
"Kruistocht voor de Vrijheid" onder auspiciën van Amerikaanse particulieren.	"	4
Twee Internationale Beroepsafdelingen van het Wereldvakverbond ondersteunen in een afzonderlijke oproep het verzet der zeven communistische partijen in West-Europa tegen het Plan-Schuman.	"	4
Het tweede Wereld Studenten congres van 14 tot 28 Augustus te Praag gehouden; Nederland in het Uitvoerend Comité van de I.U.S. gekozen.	"	5
C.P.N. en Joop Wolff naar Peking; bezoek aan China onder auspiciën van de wereldfederatie van Democratische Jeugd.	"	5
Activiteit van de Nederlandse Vredesraad; Nationale Conferentie uitgesteld van September tot October a.s.	"	5
Na het S.E.D.-congres; veronderstellingen over de ontwikkeling van de situatie in de naaste toekomst.	en "	5 6

INDEX b

Geringe activiteit van "Verenigd Verzet 1940-1945" protesttelegram inzake Korea.	blz.	6
De C.P.N. en de aangekondigde anti-communistische maatregelen in België.	"	6
Verspreiding in Nederland van speciale propaganda-periodieken en publicaties ten gunste van de Sowjet-Unie.	"	7
De communistische agitatie tegen de Nederlandse Regering; de spanning tussen lonen en prijzen het aanknopingspunt van het ogenblik.	"	7
De looneisen van de E.V.C.	"	8
Het Comité "Rode Dinsdag 1950".	en "	8 9
Naklank van de stakingen te Rotterdam en Amsterdam.	"	9
Details over de twee grootste recente stakingen in de hoofdstad.	en "	10 11
Het Waarheid-zomerfeest te Amsterdam; verschillende organisatorische verbeteringen aangekondigd.	"	12
Het C.P.N.-propaganda-weekblad "Voorwaarts" opgeheven en vervangen door een in October 1950 te verschijnen Zondagsblad.	"	12
Nieuwe Waarheid-obligatielening van f. 200.000.-.	"	12
Gasten uit Frankrijk en België op het Waarheid-zomerfeest.	"	12
Communistische persrel in verband met een vermeende beschieting van een autobus met Waarheid-zomerfeestgangers.	"	13
Colportage-activiteit der C.P.N.	"	13
Het internationale Vlakamp-1950.	t/m "	13 15
De R.C.P. over de mislukking van het plan tot het opgaan dezer partij in de Socialistische Unie.	en "	16 17

INDEX c

De 17 Augustus-herdenkingen in Nederland. Optreden van de Perhimpoeaan Indonesia in samenwerking met andere politiek links-extreme organisaties in Nederland.	blz. 17
Indonesisch Comité van Zeevarenden te Amsterdam.	" 18
"Gelandang Merdeka".	" 18

I. COMMUNISME INTERNATIONAAL.

Het toonaangevende Sowjet-Russische dagblad "Pravda" schreef op 13 Mei 1950, dat de inzameling van handtekeningen voor de Oproep van Stockholm als "de centrale taak van het huidige ogenblik" moest worden beschouwd. Het kan daarom enige verwondering wekken, dat Rusland zelf met de praktische uitvoering van deze taak aanving op een aanzienlijk later tijdstip dan de satellietstaten en andere landen. Inmiddels is wel duidelijk gebleken, dat dit uitstel niet aan het toeval kan worden geweten. Toen het Permanent Comité van het Wereldvredecongres van 15 - 19 Maart 1950 te Stockholm zijn bekende Oproep opstelde en wereldkundig maakte, had het te Moskou reeds kort tevoren besprekingen gevoerd met Sowjet-leiders. Nadien werd de anti-atoombomcampagne o.a. in West-Europa met voortvarendheid ingezet. De Opperste Raad der Sowjet-Unie ondersteunde de Oproep enkele maanden later officieel en maakte zulks op 19 Juni bekend. In een speciale resolutie van het plenum van het Sowjet Vredes Comité werd de noodzakelijkheid bepleit om op 30 Juni in de Sowjet-Unie te beginnen met het vergaren van handtekeningen onder het bekende anti-atoombommanifest. Niet vermeld werd wanneer het Comité had vergaderd. Evenmin werd in de bedoelde resolutie gezinspeeld op de juist uitgebroken strijd in Korea. Het Kominform-weekblad van 30 Juni '50, dat de resolutie bevatte, bracht een vraaggesprek met de voorzitter van het Sowjet Vredes Comité. Daarin werd wel misprijzend gesproken over de agressie van "Amerikaanse heersende kringen" in Korea.

Kennelijk hebben de Sowjet-autoriteiten de Stockholm-handtekeningenactie in Rusland gelast op een moment, dat zij daar in psychologisch en tactisch opzicht het meeste profijt van meenden te kunnen verwachten. De beslissing werd zorgvuldig uitgebalanceerd.

Met het oog op de 25 Juni uitgebroken vijandelijkheden in Korea werd de onderhavige Stockholm-campagne aangegrepen om te protesteren tegen "Amerikaanse agressie" en ter betuiging van "onbegrensde trouw aan de bezieler van de wereldvredebeweging, de grote Stalin".

Voortgebouwd kon worden op de sedert 1948 geponeerde stellingen van de Stalinistische vredesapostelen, die het Westen, met Amerika's "imperialisten" aan de spits, in toenemend vijandige termen beschuldigen van het voorbereiden van een derde wereldoorlog. De "Oproep van Stockholm" werd in deze situatie een welkom nieuw attribuut.

Het daaraan daadwerkelijk deelnemen door de bevolking der U.S.S.R. ging vergezeld van de opwekking tot verhoogde arbeidsprestatie bij de uitvoering van het huidige Vijfjarenplan. De rest van de wereld moest worden overtuigd van "de oprechtheid van Ruslands vredelievende voornemens".

Begin Augustus werd bekend gemaakt, dat 115 miljoen Sowjetburgers, d.i. nagenoeg de ganse volwassen bevolking der U.S.S.R., het anti-atoombommanifest met hun handtekening hadden bekrachtigd. Tevoren werden, voornamelijk uit de satellietstaten, 100 miljoen bijvalsbetuigingen vergaard. Eind Augustus werd het tot dan bereikte totaal der adhaesie-betuigers over de gehele wereld op 336 miljoen gesteld.

In Nederland steeg het aantal handtekeningen voor Stockholm tot circa 350.000, wat volgens C.P.N.-functionarissen nog te wei-

nig is. Binnenskamers werd dan ook ontstemming geuit over het gebrek aan activiteit van de zijde der vredescomité's. Mogelijk zal de partij dit werk hier en daar zelf overnemen, waarmede de nauwe samenhang met het communisme wederom wordt geïllustreerd. Bij de dit jaar gehouden verkiezingen voor de Provinciale Staten behaalden de communisten ruim 329.000 geldige stemmen. Ook niet-stemgerechtigden en minderjarigen tekenden echter de Stockholm-lijsten, nog afgezien van de ouders, die voor hun jonge kinderen afzonderlijk handtekeningen plaatsten. Deze factoren in ogenschouw nemende, heeft het zgn. volksreferendum inderdaad rekenkundig te lage uitkomsten opgeleverd.

Moskou heeft demonstratief verband gelegd tussen Stockholm en Korea. Ook de communist in het Westen had deze tactische aanwijzing dringend nodig. Men ging immers in brede kring juist nu de vredescampagne der Stalinisten toetsen aan hun aanvalspraktijken in het Verre Oosten.

Korea is ook voor de communisten geen incident zonder meer. Voor hen bestaan geen absolute vredesnormen. Volgens Moskou houdt 'strijden voor de vrede' primair versterking van de Russische machtspositie in. Moskou noemt dit zoals in het geval Korea "herstellen van de vrede". Deze interpretatie werd o.m. ten beste gegeven op de Berlijnse Pinkster-meeting der Freie Deutsche Jugend.

De communistisch geïnspireerde jeugd in West-Duitsland zal op 30 September en 1 October a.s. te Dortmund bij een zgn. "Treffen der Hunderttausend" op dezelfde drogredenen worden onthaald. Deze komende massameeting werd in direct verband met de Stockholm-actie gebracht. De in Juli in de westelijke zones gehouden conferenties gaven daarvan een voorproefje. Een der woordvoerders van de F.D.J. noemde het daar ten overstaan van de "Amerikaanse inmenging in Korea en van de dreigende oorlogstoerusting in West Duitsland" in het bijzonder de taak van de Duitse jeugd om de vrede te bewaren.

In Nederland hebben de communisten in partij en vakbeweging een nadere verklaring gegeven over de internationale situatie. Te dezen bepalen de C.P.N.-brochure "Korea strijdt!" en het E.V.C.-vlugschrift "Handen af van Korea" zich welhaast van-zelfsprekend tot de Russische uitleg. De volledige tekst van een op 3 Juli l.l. door de Russische plv. minister van buitenlandse zaken afgelegde verklaring over "de Amerikaanse gewapende interventie" in Korea werd door de brochure-handel der C.P.N. massaal verspreid (verkoopprijs 3 ct.). De uitgave van de E.V.C. bevat de aansporing om overal met de Oproep van Stockholm te werken en handtekeningen te verzamelen.

- Laatstgenoemde brochure somt de volgende conclusies op:
1. een brutale imperialistische inmenging in de nationale aangelegenheden van Korea;
 2. een even brutale interventie in de aangelegenheden van China door de bezetting van Formosa door Amerika;
 3. een verscherpte onderdrukking van de nationale bevrijdingsbeweging in een aantal landen van Zuid-Oost-Azië;

4. een - onder het leugenachtige motief "we worden bedreigd" bedreven - krankzinnige bewapeningspolitiek in Amerika en West-Europa.

Aan het slot keert dit geschrift zich tegen de koers van de regering-Drees met advies om eendrachtig en vastberaden voor loonsverhoging te vechten.

Het is opvallend, dat thans wordt gezwegen over de aanhouden- de Amerikaanse wapenzendingen naar havens in Nederland en elders in West-Europa. Tijdens de omvangrijke stakingen te Amsterdam en Rotterdam werd over dit thema zelfs met geen woord gerept. Het valt moeilijk te veronderstellen, dat hier slechts sprake is van vergeetachtigheid. De havenarbeiders in West-Europa hebben, behoudens een uitzondering te Rouaan, volkomen negatief gereageerd op de aansporingen der communisten om wapenlossingen uit Amerika te verijdelen of te vertragen. Dit fiasco plaatste de agitators tegenover de werkelijke situatie. De arbeiders kwamen slechts dan massaal in beweging wanneer het ging om materiële eisen ingewilligd te krijgen. Ook de recente Augustus-stakingen in de Nederlandse havens hebben dit wederom bevestigd.

De communisten schakelden inmiddels over op andere agitatie- objecten van internationaal politieke aard. Korea en de eventuele herbewapening van West-Duitsland onder Westerse supervisie zijn in de plaats gesteld van de anti-wapenlossingscampagne. Gehoopt wordt, dat zij de massa meer zullen aanspreken dan de reeds achterhaalde campagne tegen de wapenlossingen. Ook de jongste communistische activiteiten inzake Korea en de consolidatie der West-Europese verdediging hebben de strijd voor de "vrede" weer als gemeenschappelijk uitgangspunt. Die vrede wordt voortdurend bedreigd, beweren C.P.N.-figuren van het kaliber Henk Gortzak en Berend Blokzijl.

Eerstgenoemde wees n.a.v. Korea op de ernst van de toestand, omdat zich in West-Duitsland een dergelijk conflict kan voordoen, waardoor Nederland het slagveld van West-Europa kan worden. Dezerzijds moge worden verwezen naar de in het vorige overzicht vermelde instemming der C.P.N. met het "nationaal verzet" der Duitse communisten tegen de "onwettig" handelende Westerse bezettings- autoriteiten. De communisten hier te lande delen ook te dezen de mening van de S.E.D. en van Moskou, dat geheel Duitsland moet worden veranderd in een ongedeelde volksdemocratische republiek. Berend Blokzijl uitte in een onlangs gehouden rede zijn instemming met offensieve vredesacties. Het was z.i. mogelijk, dat een land op een gegeven moment militair kon handelen in het belang van de vrede en dan niet als aanvaller bestempeld kon worden. Bij een dergelijke uitspraak moeten de gedachten wel uitgaan naar het militaire optreden van Noord-Korea en meer in het algemeen naar de communistische bereidverklaring-bij-voorbaat om een oprukkend Sowjet-leger als bevrijder te begroeten.

De protesten tegen de Stalinistische vredesopvattingen namen de laatste tijd hand over hand toe. De Wereldraad der Kerken richtte eind Juli van Toronto uit tot de christelijke leiders in 70 landen een waarschuwing tegen de huidige communistische vredescampagne. Het buiten de wet stellen van de atoombom - zoals de

Oproep van Stockholm alleen beoogt - is volgens deze waarschuwing niet genoeg. Het tegengaan van iedere agressie dient, aldus de Wereldraad der Kerken, te geschieden door "voortdurende internationale supervisie, welke de U.S.S.R. tot dusver heeft weerstaan".

Ook van de kant der Titoïsten kwam critiek, waarvan de hoofdgedachte met het voorgaande overeenstemt. Niet slechts het atoombomwepan, maar de agressie in het algemeen moest buiten de wet worden gesteld, naar de mening van Dusan Timotijevic, voorzitter der Joegoslavische Journalisten-Unie en secretaris van het Joegoslavisch genootschap voor de Verenigde Naties.

Door grote propagandistische inspanningen bestemd voor het buitenland en het eigen land, verzamelt men, aldus deze schrijver, handtekeningen ten gunste van een oproep tot het niet gebruiken van de atoombom. Geen enkele petitie tegen de agressie wordt opgesteld. Onderwijl wordt in de Kominform-landen onder patronaat en aanmoediging van de Sowjet-regering een activiteit van zodanige vorm en afmeting ontplooid, dat zij een volstreekte ontkenning is van het voorgewende pacifisme der kringen, die voortdurend het woord vrede op de lippen nemen.

De president der Verenigde Staten zeide in een 1 September j.l. gehouden radiorede o.m., dat het communistische imperialisme de vrede predikt, maar de agressie in praktijk brengt. In de koude oorlog spitsen de tegenstellingen tussen Amerika en Rusland zich nog steeds toe. Generaal Eisenhower leidde begin September een onder auspiciën van Amerikaanse particulieren voorbereide "Kruistocht voor de Vrijheid" met een radio-toespraak in. Voortaan zal door middel van radio-uitzendingen (station "Vrij Europa") voor de volkeren achter het IJzeren Gordijn ruimere bekendheid worden gegeven aan de democratische en vrijheidslievende bedoelingen van het Westen. Op 24 October, de Dag van de Verenigde Naties, zal te Berlijn als onderdeel van deze "kruistocht" een 10 ton wegende bronzen klok worden ingeluid. Een de aarde omspannend radio-relais van deze symbolische plechtigheid is inmiddels aangekondigd.

Het plan Schuman ter coördinatie van de West-Europese staal-industrie en het mijnwezen wordt door de communisten fel bestreden (vide overzicht no. 7 - 1950). De beide Internationale Beroepsafdelingen van het Wereldvakverbond, welke daarbij rechtstreeks zijn betrokken, hebben deze campagne in een afzonderlijke oproep ondersteund. Deze is in hetzelfde idioom gesteld als de reeds vermelde verklaring der zeven communistische partijen in het Westen. Tegenover de "vaderlandsloze trusts" willen de protesterenden "de broederlijke solidariteit en de onoverwinnelijke macht" plaatsen van alle mijnwerkers en metaalarbeiders. De oproep werd gedaan namens de "Internationale Unie van Vakbonden van Mijnwerkers" (voorzitter A. Martel, secretaris van de Franse mijnwerkersfederatie) en de "Internationale Unie van Vakbonden in de Metaal- en Mechanische Industrieën" (voorzitter D. Roveda, secretaris-generaal van de Italiaanse metaalarbeidersfederatie).

Het van 14 tot 28 Augustus j.l. te Praag gehouden tweede

Het van 14 tot 28 augustus '50 te Praag gehouden

Wereld Studenten Congres koos Nederland in het Executief Comité van de Internationale Studenten Unie (I.U.S.). De Nederlandse delegatie bestond uit vertegenwoordigers van de Organisatie van Progressieve Studerende Jeugd (O.P.S.J.), welke in 1949 tot de Unie als lid werd toegelaten, en van de Federatie van Vooruitstrevende Studentenverenigingen, waarvan "Pericles" te Amsterdam het enig restant van betekenis is.

De samenkomst te Praag van 2000 studenten uit meer dan 70 landen had tot hoofdthema de strijd voor de vrede. Vrede achter de Sowjet-Unie en onder de bezieling van Generalissimo Stalin, zoals de pers deze massa-demonstratie raak typeerde. Het gezelschap verviel in hetzelfde voor het Westen onwezenlijke enthousiasme, dat het laatste congres van de Wereldfederatie van Democratische Jeugd (W.F.D.Y.) in 1949 te Boedapest ten toon spreidde. Het I.U.S.-congres bracht de in zijn midden verschenen Koreaanse afgevaardigde een ovatie, welke 29 minuten aanhield.

Een W.F.D.Y.-delegatie van 40 communistische jeugdleiders bevond zich eind Augustus te Praag op doorreis naar Peking (China). Volgens "De Waarheid" is Jaap Wolff de enige Nederlander van de delegatie, die contact zal opnemen met de jeugd van het Nieuwe China. Hij zou optreden "namens het hoofdbestuur van het A.N.J.V.", waarvan hij echter, evenmin als zijn broer Joop, nog deel uitmaakt. Jaap Wolff is tegenwoordig redactioneel medewerker van het C.P.N.-dagblad.

De Nederlandse Vredesraad verschoof de Nationale Conferentie ter voorbereiding van de deelneming aan het medio November in Engeland te houden tweede Wereldvredescongres van 24 September naar 14 en 15 October. De Nederlandse delegatie naar bedoeld congres zal waarschijnlijk uit 50 personen bestaan en in de Amsterdamse bijeenkomst worden gekozen. Op de Nationale Conferentie worden ook buitenlandse gasten verwacht.

Bij de eerste verschijning van "Vrede" als weekblad (zie overzicht no. 7 - 1950) schreef de voorzitter van het Permanent Comité Prof. Joliot Curie o.m., dat de wekelijkse verschijning van Vrede "niet zomaar een toevallige gebeurtenis" is.

Het in Juli gehouden S.E.D.-congres te Berlijn, waarover in het voorgaande overzicht enkele mededelingen werden gedaan, heeft vele commentaren uitgelokt. Verworpen werd de gedachte, dat daarachter een gecamoufleerde Kominform-bijeenkomst moest worden gezocht. Wel zullen de vele vooraanstaande communisten, die elkaar in Oost-Berlijn konden ontmoeten, de gelegenheid hebben aangegrepen om de gespannen wereldsituatie onderling te bespreken. Het wordt dezerzijds wel mogelijk geacht, dat te gelegener tijd aan de S.E.D. de opengevallen plaats in het Kominform zal worden toegewezen. Oost-Duitsland zou echter de voormalige zetel van het uitgestoten Joegoslavië eerst dan kunnen bezetten, wanneer Rusland het een politiek betrouwbare satelliet acht. Volgens het Franse dagblad "Le Monde" moest de S.E.D. eerst de voorwaarde vervullen om titoïstische en andere dissidente elementen uit haar rijen te ver-

wijderen. Inderdaad vond na het congres een verdere vrij omvangrijke zuivering plaats. Een eventueel verzoek om toelating tot het Kominform zou waarschijnlijk niet in behandeling worden genomen vóór de verkiezingen op 15 October a.s.. Deze moeten de omvorming van Oost-Duitsland in een satellietstaat der Sowjet-Unie geheel voltooien.

In het Kominformblad van 25 Augustus 1950 werd een politieke Notitie gewijd aan het eenheidsstreven en de vredeswil van Duitsland. Het congres van het "Nationaal Front van Democratisch Duitsland", dat te Berlijn op vorengenoemde datum aanving, zou volgens het Kominformorgaan een machtige demonstratie zijn van de wil van het gehele Duitse volk om voor deze grote doelen te strijden. In vele Duitse steden verschenen in de jongste weken posters en opschriften van het genre: "Duitsland voor de Duitsers!", "Korea voor de Koreanen!", "Yankees, ga naar huis!"

Met het oog op de geweldspratijken in Korea, kunnen dergelijke leuzen de achterdocht van het Westen tegen het door de communisten geprezen "nationaal verzet" der Duitsers slechts doen toenemen.

De Vereniging "Verenigd Verzet 1940-1945", aangesloten bij de Internationale Federatie van Ex-Politieke Gevangenen (F.I.A.P.P.) heeft inzake Korea vrijwel geen activiteit ontwikkeld. Zij protesteerde in navolging van de F.I.A.P.P. tegen beweerdde "misdaden tegen de mensheid", welke door Zuid-Koreanen en Amerikanen zouden zijn bedreven. In de communistische pers hier te lande werd daarvan slechts terloops gewag gemaakt. Van een heftiger agitatie onder de massa op gevoelsmotieven verwachtte de C.P.N. kennelijk geen heil.

De C.P.N. reageerde tot dusverre nog niet op de anti-communistische maatregelen, aangekondigd door de Belgische regering, in navolging van Frankrijk en Duitsland. Het plan bestaat alle door rijk en gemeenten te werk gestelde communisten en met het communisme sympathiserenden uit hun ambt te verwijderen. Wel vermeldde De Waarheid (13-9-1950) dat de Antwerpse arbeiders de haven opnieuw zullen stilleggen als de sanctiemaatregelen der regering toegepast worden.

In "Politiek en Cultuur" van September 1950 werd gereleveerd, dat "de werkende bevolking, communisten, socialisten en liberalen" eensgezind optraden. Dit machtig verzet was niet uitsluitend gericht tegen de persoon van de koning, maar tegen de gehele reactie. "Dit ging Spaak en consorten te ver", schreef de overzichtschrjver in "Politiek en Cultuur". De politieke algemene staking was een machtig wapen gebleken in de handen van de arbeidersklasse en het volk. "Zij zullen hierbij ook leren doorzien de verraderlijke manoeuvres van lieden zoals Spaak, die zich slechts bij de volksbeweging aansluiten om deze op de meest beslissende ogenblikken te breken. De Belgische gebeurtenissen zijn in die zin ook een les voor ons", aldus het maandblad van de C.P.N.

In de maand Augustus verscheen het eerste nummer van het

geïllustreerde maandblad "De Sowjet-Unie", evenals het thans opgeheven "U.S.S.R. in Opbouw" in de Franse, Duitse, Engelse en Russische taal geredigeerd. Het nieuwe periodiek heeft een omvang van 40 pagina's. De communistische uitgeverij en boekhandel "Pegasus" te Amsterdam is met de distributie van dit Russische propogandablade voor Nederland belast. Pegasus kondigde tevoren met de naam "De Nieuwe Tijd Reeks" een serie kleine boekjes aan over het leven en werken in de Sowjet-Unie. Als eerste zal daarin verschijnen "De geschiedenis van een Stachanow-arbeider". De prijs van deze uitgaven, die Sowjet-Rusland in den vreemde willen populariseren, is zeer laag gehouden.

II. ACTIVITEIT VAN DE C.P.N. EN HAAR HULPORGANISATIES.

Op 5 September j.l. meldde het Dagelijks Bestuur van de C.P.N. dat het zich opnieuw had bezig gehouden met het vraagstuk van de lonen, salarissen en pensioenen. In samenhang daarmee besteedde de partij in al haar geledingen nog meer dan tevoren aandacht aan de ook in Nederland opgetreden verdere prijsstijgingen van talrijke gebruiksgoederen. Veler belangstelling is toegespitst op de spanning tussen lonen en prijzen, waaruit de communistische propoganda munt tracht te slaan. Brede lagen der werkende bevolking ondervinden immers materieel nadeel van de huidige bewapeningswedloop, mede veroorzaakt door de aanhoudende expansiezucht der Sowjet-wereld. De communisten wijten de maatschappelijke verslechtingen natuurlijk grif en uitsluitend aan het "oorlogsdrijven" van het Westen.

De sociale spanningen worden door de communisten over de gehele wereld uitgebuit om achter Ruslands vaandel hun bekende vredescampagne aan te prijzen. De regering moet weer een algemene prijsstop invoeren en handhaven, adviseert de leiding der C.P.N. Een radicale verandering kan echter h.i. eerst komen wanneer Nederland zich losmaakt uit het oorlogsblok en zich aansluit bij het vredeskamp, waar de lonen stijgen en de prijzen dalen.

Kennelijk verlangt het communistische kamp naar een nieuwe en verder om zich heengrijpende stakingsbeweging. De arbeiders begrijpen, zo wordt opgemerkt, steeds beter, dat elke verbetering alleen bereikt kan worden door strijd. Derhalve worden de juist door redelijk overleg tot stand gekomen looncorrecties door de C.P.N. en de E.V.C. gekleineerd. Zij trachten de onlustgevoelens der arbeiders, kleine boeren en middenstanders te versterken om de loop der dingen te kunnen forceren.

Drees, constateert De Waarheid van 21-8-50, beloofde prijsverlagingen. Op zijn bureau liggen echter de wet op de huurverhoging, waaronder ook zijn handtekening prijkt, de plannen voor afschaffing van subsidies, de nieuwe oorlogsbegrotingen: "meer gelden voor oorlogsdoeleinden, minder vredesproducties, minder eten".

De Uniebondsbestuurders konden, aldus een ander artikel in De Waarheid, niet wegpraten, dat hun voorstel om de lonen en pensioenen met ingang van die dag met 5% te verhogen door stakingen was afgedwongen.

Berend Blokzijl, landelijk E.V.C.-voorzitter en een der vice-

presidenten van het Wereldvakverbond, eiste inmiddels onmiddellijke en verplichte uitbetaling van 5% aan alle werkers. Aan verklaringen van de regering, dat "zo nodig" aan "ongemotiveerde" prijsstijgingen paal en perk zal worden gesteld, hebben de huismoeders niets, schreef de "sociale redactie" van het C.P.N.-dagblad. "Voor hen zijn al deze prijsstijgingen onnodig en ongemotiveerd, omdat zij weten, dat dit alles het gevolg is van de steeds verder doorgevoerde oorlogsvoorbereiding der Drees-regering, die het moeder onmogelijk maakt haar gezin te onderhouden en vader zelfs zijn goedkope sigaretje uit de mond haalt".

Een groter publiek wordt gemakkelijk gewonnen met huisbakken commentaar in de trant van het hiervoren vermelde. Op deze manier propageren de communisten thans "eensgezinde en krachtige strijd van allen, mannen en vrouwen, voor een onmiddellijke prijsstop van levensmiddelen, kleding, schoeisel en andere noodzakelijke levensbehoeften".

Van de kant der E.V.C. werd openlijk aangekondigd, dat nieuwe, beter voorbereide stakingen zullen worden georganiseerd. De communisten zullen onmiskenbaar op sociaal-economisch terrein, veeleer dan op militair-strategisch of ander gebied, hun ondergravingswerk voortzetten. In die hoek kunnen zij nu nog de gevaarlijkste slagen toebrengen.

De communisten in Nederland hielden na Mei 1945 de schijn op positief te willen deelnemen aan belangrijke gebeurtenissen. In het najaar van 1947 werd die periode definitief afgesloten. "Prinsjesdag" met de plechtige opening der Staten-Generaal heeft voor het eerst na de bevrijding aanleiding gegeven tot vorming van Het Comité "Rode Dinsdag 1950". Het is samengesteld uit B. Blokzijl, J. Brandenburg, A. Gelok-Walvius, C. Holleman, Ratio Koster, G. Pavard-v.d.Waal, E. Teeboom-v.West, M. Varkevisser en B. de Vries-De Hondt.

Het Dagelijks Bestuur der C.P.N. riep in een desbetreffende verklaring alle werkers van Nederland op om massaal tegen de regeringspolitiek te strijden. In negen centra van het land waren daarvoor comité's gevormd, om massale protest-meetings op 19 September (Rode Dinsdag) te organiseren.

Onder de algemene leuze "Voor vrede, vrijheid en brood", heeft het Dagelijks Bestuur der partij de desiderata als volgt samengevat:

Demonstreert voor de directe uitbetaling van de 5% voor alle werknemers, ongeacht sexe of leeftijd, op de minimum-basis van 4 cent verhoging per uur.

Eist verhoging van de uitkeringen voor alle ouden van dagen, voor de gepensioneerden, voor allen, die sociale uitkeringen ontvangen. Demonstreert voor radicale vermindering van de bewapening en invoering van de prijsstop.

Eist de stopzetting van de Amerikaanse agressie in Korea. Geen vrijwilligers naar Korea. Terugtrekking van de Nederlandse strijdkrachten.

Demonstreert tegen de verlenging van de dienstdienst en eist de stopzetting van de oorlogsvoorbereiding.

Tegen de wederoprichting van het Nazi-leger.

Op het Waarheid-zomerfeest brachten deelnemers reeds f. 13.560.- bijeen voor de nieuwe obligatielening van twee ton. Opgaven over verdere inschrijvingen heeft het C.P.N.-dagblad tot dusverre niet verstrekt.

De Waarheid protesteerde aan de vooravond van het bedoelde zomerfeest tegen "sabotage-maatregelen". In enkele provincies hadden de verkeersinspecties, volgens het blad, aan de Waarheid-lezers verboden met autobussen naar Amsterdam te komen. Niemand en niets zou echter de arbeiders van Twente, Limburg, Gelderland en Utrecht kunnen verhinderen om in Amsterdam het 10-jarig bestaan van hun krant te vieren.

Het blad voegde daaraan om. toe: "De vijanden van de arbeidersklasse, die het VARA-zomerfeest geen enkele belemmering in de weg legden en alle daarvoor gecharterde bussen ongehinderd lieten rijden, zullen ondervinden, dat hun verboden even weinig resultaat hebben als die van hun Duits-sprekende spitsbroeders in de oorlogsjaren".

Een vermeende beschieting nabij Breezand van een autobus op weg naar Amsterdam met deelnemers aan het Waarheid-zomerfeest gaf aanleiding tot een communistische persrel. Politie-autoriteiten te Leeuwarden en Amsterdam hadden, aldus De Waarheid, hun ondergeschikten bevel gegeven geen enkele inlichting te verstrekken over de toedracht van de door "een drietal terroristen" gepleegde aanslag.

Op 5 September j.l. vermeldde ook De Waarheid de conclusie van de Rijkspolitie, dat de voorruit van de autobus door grote spanning uit de sponning was gebarsten. Volgens het blad werd naar de daders van de aanslag niet verder gezocht. Het Tweede Kamer-lid H. Gortzak diende over de onderhavige kwestie schriftelijke vragen in bij de Minister van Binnenlandse Zaken.

In vroegere overzichten werd de colportage-activiteit voor de "Korte Geschiedenis van de Communistische Partij der Sowjet-Unie (Bolsjewiki)" vermeld. Op 12 Augustus j.l. werd medegedeeld, dat de eerste 10.000 exemplaren waren verkocht. Het oplagecijfer van de nieuwe druk is echter 30.000. Tot heden ging de wens van Gerard Geelhoed, dat de Waarheidlezers in "De hoek van het Boek" steeds hogere verkoopscijfers zullen aantreffen, nog niet in vervulling. De desbetreffende propaganda werd sindsdien in de communistische pers zelf gestaakt. Echter kan worden verwacht, dat zij in het komende herfstseizoen zal worden hervat.

III. ANDERE GROEPINGEN.

Het Internationale Vlakamp 1950 werd dit jaar op het landgoed "De Haere" te Doornspijk van 22 Juli tot 12 Augustus gehouden. Het was evenals voorheen onderverdeeld in een jongerenkamp, een gezinskamp en een ontmoetingsplaats voor Vlam-socialisten met geestverwanten uit het buitenland.

"De Vlam" heeft haar "onafhankelijk-socialistisch" standpunt tot op de huidige dag ontvouwd op een wijze, welke haar politiek uiterst linkse orientatie ondubbelzinnig aantoonst.

De Vlam-opvattingen over kolonialisme, over Korea, over België en het zgn. clerico-fascisme, over Indonesië en het nationalisme der Aziatische volkeren, over het Atlantisch pact, etc. zijn van revolutionair kaliber, ontleend aan Marxistische theorieën. Veel van de in de Vlam-kringen ten toon gespreide opstandigheid is niet meer dan quasi-revolutionair gedoe en politiek pathos. Kenmerkend voor de Vlam-oppositie is haar querulante neiging om zich overal tegen te verklaren, waarvoor politiek gematigder elementen een waardereud woord over hebben.

De dialectische betogen in het "Socialistisch weekblad voor vrijheid en cultuur" zijn voor hen, die de eigen tale van "De Vlam" niet verstaan evenzovele puzzles. Men is tegen Amerika en tegen de Sowjet-Unie; men is voor een socialistische Derde Macht. De Vlam-socialisten vertoeven met hun bedenkingen en voorstellen gaarne op de drempel tussen een "burgerlijke" en een verbeide socialistische maatschappij. Op hun categorische politieke uitspraken volgen doorgaans geen daden. Daardoor verworden zij tot politieke phrase.

Het internationale weekend, op 3 Juli 1950 ter inleiding van de Internationale Vlamweek, heeft zulks wederom aangetoond. Onder voorzitterschap van Sam de Wolff werd daar over de kwestie-Korea het woord gevoerd door het Engelse parlamentslid Harold Davies en de Roemeen Valentin Toma. Van Ir Roger Clair, die op het laatste moment verhinderd bleek te zijn, werd een verklaring voorgelezen door de jonge Fransman Claude Herzfeld. De Vlam-redacteur Frits Kief (Jonann Friedrich Kief) zorgde voor een samenvatting, waaraan dezerzijds enkele passages zijn ontleend:

"Niemand twijfelt eraan, dat de Noord-Koreanen hebben aangevallen. Maar ik meen te mogen zeggen, dat men er goed aan doet daarbij niet te vergeten, dat deze aanval uitgelokt was".

Tevoren had Kief de zaak zo gesteld, "dat wij in het Koreaanse conflict te doen hebben met een nieuw, maar thans door de Amerikanen geprovoceerd Pearl Harbour".

En tenslotte zeide dezelfde spreker:

"De oorlog is niet onvermijdelijk. Dat moet ons uitgangspunt zijn. En of nu Koos Vorrink of Paul de Groot ieder op zijn wijze deze onvermijdelijkheid betogen en aan de oorlogshysterie meewerken, wij moeten ons daartegen verzetten".

"De Vlam" van 12 Augustus j.l. (blz. 8 en 9) bevat een reëlas over de verdere inleidingen en discussies, welke door een internationaal gezelschap van Fransen, Engelsen, Duitsers, Italianen en een enkele Spanjaard en Roemeen in samenwerking met de gastheren gehouden zijn. Racisme, sociaal-economische voorzieningen in Azië, toekomstige anti-Franco acties, de strijd van Labour tegen het dollar-kapitaal, de breuk tussen Joegoslavië en het Korinform en de anti-Leopoldstakingen in België vormen de bonte reeks der behandelde onderwerpen.

Het radicalisme van "De Vlam" is een reactie op de beweerde en gelaakte verburgerlijking van de grote politieke partijen in Nederland nochtans zonder veel risico voor de betrokkenen. Het

politieke gesprek in dit milieu van links-socialisten mag echter niet van elk belang gespeend worden geacht. De internationale Vlamweek bijvoorbeeld leverde ook zienswijzen op met meer dbepgang en van een bredere allure, dan die Sam de Wolff, Frits Kief en de jongere Vlam-garde ten beste gaven. De Roemeen Valentin Toma bijvoorbeeld kantte zich met steekhoudende argumenten tegen de interpretaties van De Wolff en Kief over de militaire en politieke ontwikkeling van de gebeurtenissen in Korea. Ik weet, zeide hij, dat er lieden zijn, die, als het om Frankrijk, Nederland of Engeland gaat, de "Volksdemocratie" een ongeluk vinden. Gaat het evenwel om Korea, dan zien zij het gevaar als minder dreigend. Het zijn dezelfde lieden, die in Europa de Russische politiek een ongeluk vinden, haar echter voor Azië geenszins een ramp achten.

"De Vlam" heeft Toma's betoog -- wat het blad in elk geval tot eer strekt -- in het nummer van 5 Augustus op blz. 5 in extenso afgedrukt. Toma's pertinente uitspraak over het ontbreken van een democratische ontwikkeling in Noord-Korea als gevolg van een historisch gefundeerd Russisch dwangregime stak schril af tegen de globale bewering van Sam de Wolff in dit internationale gezelschap. Laatstgenoemde had het geDeuren in Korea de liquidatie genoemd van toestanden, die reeds lang overjarig waren. Volgens de Wolff had men in Korea, evenals in geheel Azië, te doen met gerechtvaardigde nationale verlangens van de bevolking.

Het ware, zoals gezegd, lichtvaardig de politiek-agitatorische rol, welke "De Vlam" week-in-week-uit vervult, met het oog op het vorenstaande te onderschatten. In dezelfde Vlamaflevering van 5 Augustus j.l. werd b.v. in een beschouwing over de te Amsterdam geëxposeerde kunstschaten van het Kaiser Friedrich Museum te Berlijn de zinsnede ingelast:

"Eigenlijk zouden we de Zwitserse bladen moeten lezen over Korea, omdat de pers van alle bij het Atlantisch Pact aangesloten landen zwaar gecensureerd wordt".

En in de speciaal door jongeren geredigeerde Vlamaflevering van 22 Juli l.l. schreef Frans Kempers o.m.:

"Onthoudt de oorlogshitsers van Oost en West iedere steun. Bedenkt, als je het Atlantisch Pact steunt, dat je daarmee de weg baant voor een Europees fasciseringsproces van tot nu toe ongekende omvang en dat je straks schouder aan schouder komt te staan met Duitse, Spaanse en Portugese fascist". En iets verder: "Steunt derhalve de enige politiek die men als vredespolitiek mag betitelen, de politiek van het internationale socialisme, dat zowel de Amerikaanse vrede (de vrede van het soldatenkerkhof) als de Russische, die de vrede van het concentratiekamp betekent, afwijst".

Deze en soortgelijke uitspraken tonen aan, dat De Vlamgroep actueel-politieke denkbeelden ontwikkelt, welke voor de demagogie van het Stalinisme niet behoeven onder te doen.

De R.C.P. (Nederlandse Sectie van de Vierde Internationale) gaf in "De Tribune" van 12 Augustus j.l. antwoord op de vraag waarom nog geen fusie tot stand kwam tussen genoemde sectie en de Socialistische Unie. Sinds deze Unie in Maart 1950 werd opgericht, volgde de R.C.P., aldus haar Politiek Bureau, met meer dan gewone belangstelling de nieuwe ontwikkeling in de linkse hoek.

Met alle critiek, die het Politiek Bureau der R.C.P. op de leiding en het program der Socialistische Unie had, meende het zijn houding te moeten bepalen door de vraag of deze nieuwe beweging van betekenis kon zijn voor de revolutionaire arbeiderspartij van morgen. Deze vraag werd bevestigend beantwoord. De deelneming van Roorda met een belangrijke arbeidersbasis in Friesland, het proletarische karakter van de (in de Socialistische Unie opgegangene Oude S.D.A.P. in Gelderland) rechtvaardigen een goede mate van vertrouwen in de ontwikkeling, welke de Socialistische Unie zou kenmerken. En zelfs wilde het Politiek Bureau zijn vertrouwen niet ontzeggen aan "de zeer sterk kleinburgerlijke leiding van deze beweging", omdat de Unie er ernstig naar had gestreefd proletarische groepen te verenigen.

De verklaring van het Politiek Bureau der R.C.P. vervolgt dan: "Met ons vertrouwen in de ontwikkeling van de arbeidersbeweging hebben wij tot de Socialistische Unie gezegd: "Wij zijn overtuigd van de noodzaak der Vierde Internationale. Gij zijt dat niet. Gij kunt van ons niet verlangen, dat wij onze opvattingen prijsgeven. In elk geval zijn wij dat niet van plan. Als wij fuseren zullen wij loyale leden van de Soc. Unie zijn. Doch wij vragen het recht in de Soc. Unie als stroming der Vierde Internationale erkend te worden, d.w.z. in de interne discussies het program dier Internationale te kunnen verdedigen. De ontwikkeling zal ongetwijfeld aantonen of ons vertrouwen gerechtvaardigd is of niet. Aan ons verzoek werd voldaan. Op grond hiervan besloten wij tot de fusie".

De Partij, aldus werd verder toegelicht, had zich nadat overeenstemming met alle groepen over het program was bereikt, volledig op de fusie ingesteld. Twee dagen voordat het R.C.P.-congres definitief tot de fusie zou besluiten, ontving het P.B. een brief, vergezeld van een geheel nieuw program. Dit nieuwe program keerde, aldus het R.C.P.-verwijt, de arbeidersklasse de rug toe "terwille van vermeende te bereiken successen onder het kleinburgerdom". Het ging uit van de leiding der Socialistische Unie en zou zijn ontworpen zonder overleg "met Roorda en zijn basis". Het werd zonder enig gemeenschappelijk besluit op 22 Juli 1950 in "De Stem", het orgaan van de Socialistische Unie, gepubliceerd. Het R.C.P.-congres verwierp het "met verontwaardiging" vanwege zijn reformistisch karakter.

Inmiddels kwam vast te staan, dat de voorgenomen fusie voorlopig van de baan is. De R.C.P. beschuldigt de leiding van de Socialistische Unie er thans van, dat zij, ofschoon een concentratie van socialistische krachten nastrevend, deze niet meer wenst te zoeken in een versterking van de proletarische beweging. Helaas, aldus de verklaring, is deze stap haar verge-

makkelijkt doordat Roorda niet heeft begrepen hoe funast door de leiding van de Socialistische Unie werd opgetreden.

Uit de verklaring van het Politiek Bureau der R.C.P. valt overigens af te leiden, dat van die zijde de hoop op een smelting nog niet definitief is opgegeven. Steeds duidelijker treedt aan het licht, dat de Nederlandse sectie van de Vierde Internationale, o.a. financieel en qua leden-aanhang, aan het eind van haar latijn is gekomen. De R.C.P. zag zich reeds gedwongen om haar periodiek "De Tribune" in Augustus en September als gestencilde 14-daagse uitgave te doen verschijnen. Het lag in de bedoeling om in de herfst weer met de normale gedrukte publicatie te beginnen. Om dit mogelijk te maken werd aangedrongen op versterking van het "Persfonds", aangezien men bij de drukker stevig in het krijt staat.

De Socialistische Unie heeft na Juli j.l. in haar blad met geen woord meer gerept over de fusie-kwestie.

IV INDONESIË.

De 17e Augustus, datum waarop in 1945 de Indonesische Republiek en hiermede de onafhankelijkheid werd uitgeroepen, is ook dit jaar hier te lande door verschillende verenigingen herdacht. De pogingen van de "Perhimpunan Indonesia" te Amsterdam om de leiding der herdenking in handen te nemen, is dit keer niet gelukt. Hierin heeft zij echter aanleiding gevonden om "met andere progressieve verenigingen" (E.V.C., A.N.J.V. en N.V.B.) op 17 Augustus j.l. in de Dierentuin te 's-Gravenhage een openbare "manifestatie" te houden. Indonesisch personeel van schepen der Stoomvaart maatschappijen "Nederland" en "Rotterdamse Lloyd" was daar in een groep van ongeveer 70 personen mede aanwezig. Enkele hunner hebben op die bijeenkomst ook het woord gevoerd.

Wat de categorie Indonesische schepelingen betreft is reeds eerder in deze overzichten de aandacht gevestigd op het feit, dat Nederlandse communisten (en dan inzonderheid die van de E.V.C.) in samenwerking met de "Perhimpunan Indonesia" (P.I.) onafgebroken werkzaam zijn om hen - en ook de andere "Indonesische arbeiders" - zoveel mogelijk te beïnvloeden. Dit blijkt reeds genoegzaam uit de communistische pers en uit hetgeen op openbare samenkomsten tot uiting komt.

Tijdens een kortgeleden te 's-Gravenhage gehouden vergadering heeft Sudirdjo, de rechterhand van B. Blokzijl, zich genoemd voorzitter van een Indonesisch comité van zeevarenden (te Amsterdam). Dit is de "Penitia Kaoem Pelajan" het Comité van Scheepsbedienden. Op grond van gebleken feiten kan met zekerheid worden aangenomen, dat dit comité deel uitmaakt van de E.V.C., althans onder directe E.V.C.-leiding en invloed staat. Het comité vormt een schakel tussen deze communistische organisatie en de Indonesische schepelingen van genoemde Maatschappijen. Onder deze schepelingen bevinden zich vertegenwoordigers van de te Djakarta bestaande "Serikat Buruh Kapal ^{van} Pelabuhan" (vereniging van zeelieden en havenarbeiders). Deze organisatie is op Java aange-

sloten bij de communistische vakcentrale Sobsi. Een vertegenwoordiger van de S.B.K.P. heeft zich kortgeleden ook doen horen op een openbare vergadering te 's-Gravenhage.

Duidelijk is gebleken, dat communistische beïnvloeding van het Indonesische scheepspersoneel van Nederland (Amsterdam) en Indonesië (Djakarta) uit geschiedt. Het doel van de E.V.C. is hierbij ook nog om de tegenstelling tussen Nederlanders en Indonesiërs te verscherpen. Van het loonsverschil tussen beide categorieën schepelingen wordt bij de gevoerde agitatie tevens gebruik gemaakt.

De bijzondere belangstelling van de E.V.C. ook voor de stakingen in Indonesië blijkt uit de regelmatige publicaties over daar gerezen arbeidsgeschillen, laatstelijk bijvoorbeeld nog zeer uitvoerig in het E.V.C.-orgaan "Werkend Nederland". Hierbij wordt o.a. betoogd, dat de strijd van de Indonesische werkers geen moment verflauwt en dat alle mogelijkheden door hen worden benut. Zij gaan zich steeds hechter organiseren in hun strijd voor een beter bestaan, want ook zij weten, dat zij geen vrijheid zullen kennen zo lang er vreemde machten, bijgestaan door hun knechten, heersen.

In de jongste verslagperiode verscheen te Amsterdam wederom een nummer van het blad "Gelombang Merdeka" (Vrije Kring), uitgegeven door de voor dit doel samenwerkende Indonesische en Indo-Chinese verenigingen. (Van deze groep maakt ook deel uit de Indo-Nationale Partij, bestaande uit Indo-Europeanen, die het Indonesische staatsburgerschap hebben aanvaard).

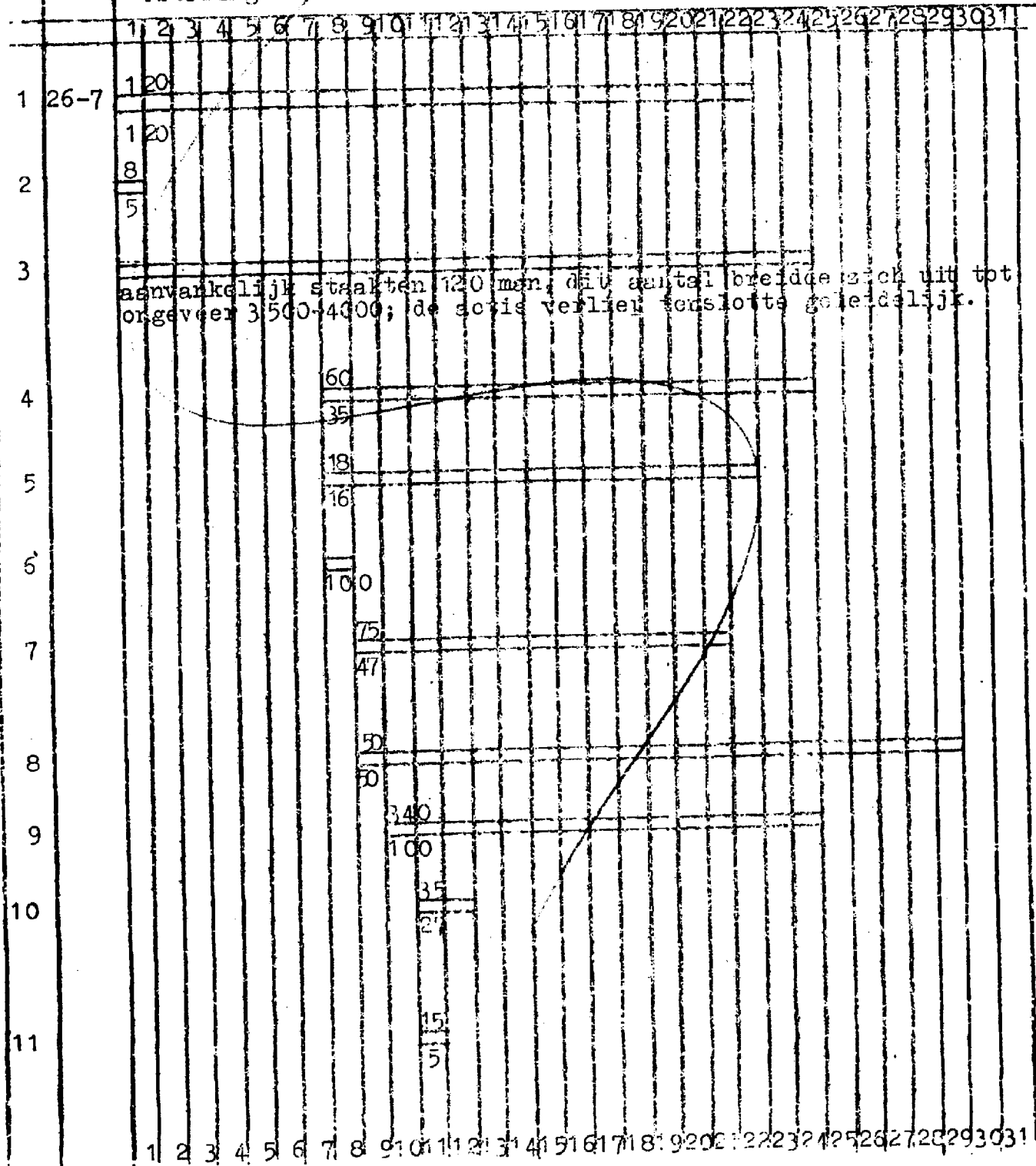
Dit speciaal verzorgde nummer van "Gelombang Merdeka" is een zgn. vrijheidsnummer ter gelegenheid van de 17 Augustusherdenking. De inhoud geeft een vrijwel volledig overzicht van het ontstaan en de groei der nationale beweging in Indonesië. Ter inleiding is opgemerkt, dat bij het begin van de 20ste eeuw het Europese en het Amerikaanse kapitalisme er op uit waren zich ten koste van de Aziatische volkeren te verrijken en dat als gevolg hiervan over geheel Azië een nationale beweging is ontstaan, welke zich aanvankelijk uitsluitend op sociaal gebied bewoog, doch later ook politieke en economische doelstellingen nastreefde.

In een ander artikel wordt er op gewezen, dat in verband met de gespannen verhouding tussen Amerika en Rusland eerstgenoemd land mogelijk steunpunten zal verlangen in Indonesië, (Ambon, Morotai en Hollandia). Door gevolg te geven aan het - voor mogelijk geachte - Amerikaanse verlangen zal Indonesië onmiddellijk in een derde wereldoorlog betrokken worden. Wijzende op Korea wordt de raad gegeven zeer voorzichtig te zijn met hulp van Amerikaanse kapitalisten. Gedoeld wordt blijkbaar op Amerikaanse leningen.

15-9-1950

V Voor het overzicht der stakingen
in de maand Augustus 1950 zie blz. 19 en verder.

Be- De onder de stakingsstreep vermelde getallen geven het aantal
gin stakers aan.
in De boven de stakingsstreep vermelde getallen geven het aantal
vo- arbeiders aan, dat in normale toestand werkzaam is.
rige -:staking met vooraf bepaalde tijdsduur (korter dan 24 uren).
o. mnd. -:staking met vooraf bepaalde tijdsduur (24 uren en langer).
=:staking met niet vooraf bepaalde tijdsduur.

Cement-Asbest-fabr. "Eternit" Amsterdam.	Symp.actie met staking steenlossers.	EVC-ABWB stookte.	Aantal EVC-ers ontslagen; werk door overigen normaal hervat.	12
Taxichauffeurs Amsterdam.	Eis: f.36.- loon en 2% extra uitkering.	EVC-ABT steunde.	Actie opgeheven in afwachting nieuwe regeling.	13
Havenarbeiders Rotterdam.	Eisen: 10% loonsverh. handhaving ploegensterkte, instelling veilig.commissie van arbeiders.	EVC lokte uit d.m.v. Comité v. Actie.	Staking zonder dat resultaat was bereikt opgeheven.	14
Havenarbeiders te Amsterdam.	Sol-actie met R'damse havenarb.; eisen: 10% loonsverh. en handh.ploegensterkte	EVC-ABT leidde door C.v.Actie.	Eisen niet ingewilligd, aantal raddraaiers ontslagen.	15
Stratenmakers gemeente Amsterdam.	Eis: hoger loon en herclassificatie en symp.actie met bouwvakarbeiders.	EVC-BNOP leidde.	Na opheffing steenlossersstaking werd actie zonder meer beëindigd.	16
Classificeerders, Rotterdam.	Conflict over uitbetaling reisuur.	Geen rechtstreekse inmenging.	Uren boven 45/week worden voortaan extra uitbetaald.	17
Schilders Fa. Homstra, Arnhem.	Eis: f.2.50 werk-kleding vergoeding per man.	EVC en OVB steunden de actie.	Arbeiders namen genoegen met aangeboden "aangenomen-werk"regeling.	18
Ouwehands Aanh. Mij. Toegeveen.	Conflict over het aanschaffen van nieuw.werkmateriaal.	Unie bemiddelde.	Na tussenkomst vakbonden, werk normaal hervat.	19
Lompenhandel NV Tex, Amsterdam.	Symp.actie met haven- en bouwvakstaking; eis:10% loonsverh.	EVC-Chevofa stookte.	Werk zonder meer hervat.	20
Stratenmakers Fa. Heydra, Den Haag.	Conflict over bezoldiging bij extra werkzaamheden.	EVC-ABWB stookte.	Na uitbetaling extra bezoldiging werk hervat.	21
Classificeerders, Amsterdam.	Eis: 10% loonsverh.	EVC-Metaal stookte en leidde actie	Staking duurt nog voort.	22
Havenarb.-Fa. Haytema, Alkmaar.	Conflict over uitbetaling loon van een der arbeiders.	EVC-ABT leidde.	Eis vrijwel geheel ingewilligd.	23

Emailliefabr. "Gelria", Hattem.	Protest tegen tarief- loon bij verandering van productie.	Unie be- middelde.	Arbeid onder pro- test hervat; vak- bonden in onder- handeling met di- rectie.	24
Confectie- fabr. Anita, Amsterdam.	Loonconflict: onte- vredenheid over ta- riefstelsel.	EVC-ATEK bemiddelde.	Aantal staaksters ontslagen; rest zonder resultaat arbeid hervat.	25

